

Aften- eller Søndags-Skoler, samt i Kjøbstæderne til Tegne-Skoler for den confirmerede Ungdom af Mandkjønnet, ligesom ogsaa til Anskaffelse af Landkort, Afbildninger saavel af historiske som naturvidenskabelige Gjenstande, samt andre Apparater, som maatte ansees fremmende for Underviisningen.

Hvis der paa Landet er flere Forældre, der baade have Evne og Lyst til at gjøre Dpoffrelser for, at deres Børn kunne faae en høiere Underviisning end den, der kan blive dem til Deel i Almue-skolen, kan der af Skolefonden ydes Bidrag til Oprettelsen af en Skole, hvor en saadan Underviisning meddeles. Den kan søges saavel af den confirmerede som uconfirmerede Ungdom; forsaavidt den alene er bestemt for førstnævnte, kan den indrettes paa Kun at meddele Underviisning om Vinteren. Befindes det hensigtsmæssigt, kan en saadan høiere Underviisning knyttes til en af Almue-skolerne paa Landet eller en Kjøbstadskole, men da Kun under Forudsætning af vedkommende Sogneforstanderskabs eller Skolecommissions og Borgerrepræsentations Samtykke.

Endelig kan der af Skolefondet ydes Understøttelse til begavede, fattige, unge Mennesker, der ikke kunne forskaffe sig en saadan Underviisning, og til dem, der maatte vise Lyst til Skolevæsenet, medens de forberedes hos dygtige Skolelærere.

Med Samtykke af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet kan Skolefonden yde Bidrag til andre Foranstaltninger end dem, der ere udtryffeligt nævnte, naar de maae antages at have Betydning for Kredens Skolevæsen.

En aarlig Beretning om Fondens Virksomhed indsendes af sammes Bestyrelse til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet og offentliggøres i Stiftstidenden. vedtoges eenstemmigt med 70 Stemmer.

§ 6, hvortil slutter sig et Forslag af Udvalgets Fleertal og et af Mindretallet fattes derpaa under Forhandling.

Ordføreren: § 6 i Udkastet gaaer ud paa at bestemme, at der til at bestyre Skole-

fonden, med Hensyn til Anvendelsen af dens Midler, skal dannes en ny Autoritet, sammensat af alle Amtets Skoledirectioner. Det vil af Betænkningen sees, at det hele Udvalg har været enigt om at fraraade Oprettelsen af den nye Autoritet. Som det er anført i Betænkningen, har jo hidtil Skoledirectionen været sammensat saaledes, at det geistlige og verdslige Element fandtes der med lige Styrke, og at altsaa de Hensyn, der kunne gjøre sig gjældende fra disse 2 forskellige Standpunkter, have været fyldestgjorte ved Sammensætningen af Directionerne. Dette vil imidlertid aldeles forrykkes ved Oprettelsen af de foreslaaede Amtsskoledirectioner, idet det geistlige Element der vil blive saa aldeles overveiede, at man kan sige, at der herved vilde blive oprettet en fuldkommen geistlig Autoritet. Nu er det jo Noget, som har været omhandlet her i Thinget ved mangfoldige Leiligheder, og det er i det Hele taget et meget omvistet Punkt, hvorvidt det geistlige Herredømme, den geistlige Control, naar den staaer ene, er gavnlig; med Hensyn til Skolevæsenet er der Mange, der tvivle om, at dette har været gavnligt for dets Udvikling, og jeg skal ikke nægte, at imellem dem er ogsaa jeg. Jeg kunde altsaa ikke, og Udvalget i sin Heelhed har heller ikke kunnet gaae ind paa at tilraade disse Amtsskoledirectioner; meget mere er man gaaet ud fra, at det var ønskeligt at frigjøre Skolerne noget mere fra den geistlige Indflydelse, der har været udøvet paa vort Almue-skolevæsen, og navnlig at frigjøre det med Hensyn til alle økonomiske Spørgsmaal. Nu er der vel i Udkastet ved Siden af disse Amtsskoledirectioner foreslaaet oprettet et Skoleraad, uden hvis Samtykke Skolefondens Midler ikke ville kunne bruges; men, skal der være nogen Sandhed i, at Communerne her erholde nogen større Myndighed end hidtil over de paagjældende Forhold, saa er det dog klart, forekommer det mig, at den maa fremtræde med Hensyn til Bestyrelsen af disse Skolefonds, Udvalget har ogsaa været aldeles enigt om at billige, at Skoleraadets Samtykke indhentes med Hensyn til Anvendelsen af Fondens Midler, men har tillige meent, at, da Skoleraadets Sammensætning er fuldkommen betryggende fra alle Sider, saa maa Bestyrelsen af disse